

**UOLI VOLOXU VILE ANE
PITA
MUKAUKAVU MULAI NOXI'A TA
MITEMA NOXOU LATAUA
Vaikala lamana**

Uoli voloxu noxou Pita 'o ne, mukaukavu sou u'oxonu pekia'a ta mitema no 'a lalotu e mimuxaxu tane'i noxou Iesu, ia mitavulenu tu'utu'umaxu toxotoxoxa'a. Anu muvikala lexe laixe sou ane'i xavutalanu a'alo laixe sou Iesu Kalisito la. A'alo ne aloxo 'o. Iesu musoli xe ili'i la mutulu la mo musakiinu vaikala lexe ili'i la Anu ulivu une'e la. La sou anu laixe lexe ane'i ixolu se'isisi sou ixomaïou.

Anu muvikala lexe tu'utu'umaxu e muxali noxi'a ne sou utovonu muxamuxaxu tane'i noxi'a. Aloxo ne, la anu laixe lexe ane'i itulu pekia'a ulai uxali no voxo ane Iesu Kalisito ulivu une'e la, la sou Anu ulosi'a 'ulusou.

A'alo muai no nano aloxo 'o

Vaikala lamana 1:1-2

Ta'itinu Lataua ualasou so alauna xe vote'i sou pamauli noxou 1:3-12

Ngaxolu va'axu no anu 'ilixo masumasua 1:13-5:11

Tava'u kaukavu ane 'o 5:12

Vaikala sou sexela kaluxusou 5:13-14

Pita ne Anu Itema sou Xaixai Noxou Iesu Kalisito

¹ Eni Pita, eni aposeli noxou Iesu Kalisito, eni ekaukavunu vaivaikala ane 'o mulai noxinge ngingi ta asila noxou Lataua ane ngelongolau

tani la ngelai ngexolu no xalexalee lia ta tatila ne Pontosi, mo ne Xalatia, mo ne Kapodosia, mo ne Asia, xe ne Bitinia. ² ✧Lataua Maminge mulavusinge mo musosovosinge xo nenge texali malemalengainge no 'a xaixai noxou Uleenu, mo ngalomuxu Iesu Kalisito la sou Anu u'ulosinge no anu sialuxu. Eni akilaka lexe alauna mo opo se'isisi noxou Lataua u'ana'ana mo uxolu noxinge.

Ta'osasou Lataua sou Loopala Ane Kaluxu Uasi

³⁻⁴ ✧Mo nenge ta'osasou Latauamenge anu Iesu Kalisito Tila noxinge Momu, xo Anu mutulusou Iesu no anu soli, ilou tulu noxou la nenge teno'u mauli alavua, xo Anu mualaunasinge. No anu mauli ane ne u'oxo pekia'inge sou taloopala no anu mauli ane kaluxu uasi ane uai teitexi no opo loxotolo. Mimii ane ne umomosou umamulo mo nuninuni'u mo ukalu vitanisi uasi. ⁵ ✧Ngingi ngemulaxu tangengi noxou Iesu la ngano'u mauli ane kaluxu uasi e Lataua mulalaxiinu sou ngano'u uxali manina sou no voxo kaluxusou, xo Anu usaxilainge no anu xavi noxou. ⁶ ✧Aloxo ne la sou ngingi nga'osa manina xo tu'utu'umaxu ane muxali noxinge la mu'oxongengi ngetama ne umomomo sou uxolu maxuveeni uasi. ⁷ ✧La sou tu'utu'umaxu ne sou utovonu muxamuxaxu tangengi lexe ngingi ngamuxaxu tangengi maninasou. Aloxo xoulu e i'elaxu sou mosomoso uxexee ia xoulu maninasousi uxali, anu iouvilesisi aloxo

---

✧ **1:2:** Rom 8:29; 2Te 2:13   ✧ **1:3-4:** Kol 1:12   ✧ **1:5:** Ioa 10:28; 17:11   ✧ **1:6:** Iak 1:2; 1Pi 5:10   ✧ **1:7:** Xav 17:3; Sek 13:9; Mal 3:3; Iak 1:3

muxamuxaxu tangengi ne, la muxamuxaxu tangengi ne mua'ulixu xoulu, xo xoulu ne anu ukalu vitanisi. Lexe ngingi ngatulu pekia'inge no anu muxamuxaxu tangengi ulai uxali no voxo ane Iesu Kalisito uxali lamana la Lataua u'osasinge mo uitinu ualasinge. ⁸ ✧ Ia ngingi ngamaisou Iesu Kalisito uasi ia tangengixu, mo vaimomo 'o ngingi ngamaisou uasi. Ngingi ngamuxaxu tangengi noxou la nga'osa manina, 'osa'ila ane ne umomomo sou ngaa'aloxu la ngakamuli vaikala lexe ngaa'aloxu a loxovaa. Uasisi manina. Xo 'osa'ila ane ne sou teitexi no opo loxotolo. ⁹ Ngingi nga'osa aloxo ne xo neneaxu muxamuxaxu tangengi ane lexe ngingi ngano'u mauli ane kaluxu uasi noxou Lataua. ¹⁰ ✧ No anu mauli ane kaluxu uasi ne, la ta mitema sou palomatana mikakamuli laixe mo tali'i tavu'alo no anu, ia mipalomatana no anu lexe mauli ane kaluxu uasi ne ngingi nga'angingi. ¹¹ ✧ Mo Uleenu Kalisito muxolu noxi'a ta mitema sou palomatana la anu movikalane'ixu mo mupala'alixu navunavu ane uxali noxou Kalisito xe ili'i no anu la Anu uno'u uala tila. Uleenu movikalane'ixu tei loxo ne la sou ane'i mikakamuli xe mixavuxavutala lexe itema 'ena'ei manina xe imamaanu ma'ia manina ane anu une'e. ¹² Mo movikalane'i lamana lexe mimii ane ane'i mia'aloxu ne umomomo sou uxali no imamaa noxi'a uasi, ia anu muxali no anu imamaa noxinge. Ia vaimomo 'o Lataua mupalusou Uleenu Tavuna molu teitexi no opo loxotolo mulu'e mo no anu xavi no 'a Uleenu Tavuna, la ta mitema sou a'alo mia'aloxu a'alo

---

✧ **1:8:** Ioa 20:29; 2Ko 5:7   ✧ **1:10:** Mat 13:16-17   ✧ **1:11:** Lex 22; Ais 53; Luk 24:26-27

laixe mulai noxinge. Mo no anu a'alo laixe ne la ta angelo iisu mo imasaxa lexe imaisou kalumo.

Ngaxolu Va'axu no Anu 'Ilixo Masumasua

¹³ Ioxe, aloxo ne la sou, ngaxavutala laixe mo xavutalamengi uloo, mo ngaxolu se'isisi, mo ngaloopala manina no anu alauna noxou Lataua e no anu voxo sou Iesu Kalisito ulivu une'e la ulosinge. ¹⁴ ✧Xo tei ngingi ngalavu uasi, la nge'oxonu 'ili'ilixo masumasua, ia vaimomo 'o la ngingi ngelavusou aloxo ne la sou mamu sou nga'oxonu la. Ngalolomu aloxo ta molomolo ilolomu. ¹⁵ Ia ngingi ngaxolu va'axu no anu 'ili'ilixo masumasua aloxo Anu ane mu'avalinge ne Anu tavuna. ¹⁶ ✧Xo kaukavu muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu muvikala aloxo 'o, “Ngaxolu va'axu no anu 'ili'ilixo masumasua, xo eni exolu va'axu no anu 'ili'ilixo masumasua.”

¹⁷ ✧No mine ngingi ngavivikala ulai noxou Lataua, la ngingi ngamoxo'u lexe Mamixe, xo Anu utilovosou xaixai noxinge vilevilesi ane ngingi nge'oxo'oxonu, mo no anu tilovo noxou ne la Anu utilovosou laixe manina umomomo sou u'oxonu tulatula vile no anu uasi. Aloxo ne la ngingi ngaxolu se'isi'si mo ngamama'u noxou Lataua xo tuala ane ngingi ngaxoxolu no anu no voxovoxo 'o ne anu tualasinge manina uasi. Ngingi ngaxolu loxo ta asilasi. ¹⁸ Mo ngingi ngelavusou lexe tei la ngingi ngemaisou 'ili'ilixo ane mauli no anu uasi noxi'a ta 'ilu'ilusungengi la ngemulinu la sou Lataua mulotongengi ngelivu no anu mimii ane anu ukalu vitanisi loxo siliva

---

✧ **1:14:** Rom 12:2; Ep 2:3; 4:17-18   ✧ **1:16:** Liv 11:44-45; Mat 5:48   ✧ **1:17:** Rom 2:11; Pal 2:23

mo xoulu uasi, ¹⁹ ✧ Anu mulotongengi ngelivu no anu sialuxu Kalisito ne lailaixe misevile loxo sipsip 'olu e mii vile loxo xalevi mo vuvuli u'oxonu vasimolu uasi. ²⁰ ✧ Anu Lataua mulavusou Kalisito tei no mine ukoinu mimii latala no lia 'o uao. Ia no voxo kaluxusou la Anu muxali lamana sou usu'ulingengi. ²¹ ✧ La sou no anu xaixai noxou Kalisito, la ngingi ngemuxaxu tangengi mo ngaloopala noxou Lataua. Xo Anu mutulusou Kalisito no lulu la mulosou uala tila. ²² ✧ La sou ngingi vaimomo 'o ngelomusou a'alo laixe mo ngamulinu xo Anu mu'oxongengi ngexali malemalenga. Mo sou ngingi tangengixa'a ta vivinge noxou Iesu ngatongato'o no tangengi manina. ²³ Ngingi ngelolomusou a'alo laixe ane ne vaikala noxou Lataua ane kaluxusou uasi mo ngemulimulinu la Anu mu'oxongengi ngexali alavua. Mauli alavua e ngingi ngeno'u ne aloxo ovu ngiaxu e ulapau la u'ui vitanisi uasi, ia anu aloxo ane ulapau la uleme. ²⁴ ✧ Xo,

“Ta mitema tavu'alo ne aloxo ia'eia'e
mo tokolomoxa'a ne lailaixe aloxo ia'eia'e
sesenu.

Mo ia'eia'e uxalo la sesenu ulapau.

²⁵ Ia vaikala noxou Tatila aloxo ne uasi.

Anu umauli utotomu mo kaluxusou uasi.”

Vaikala ne ane a'alo laixe e mia'alomengi no anu.

2

¹ ✧ Aloxo ne, la sou ngasu'anu 'ili'ilixo sou ngalea anangengi ulali noxi'a ta vivinge nga-

✧ **1:19:** Apo 20:28; Eva 9:12-14 ✧ **1:20:** Ep 1:4; 2Ti 1:9-10

✧ **1:21:** Ioa 14:6; Rom 5:1-2 ✧ **1:22:** Ioa 13:34; Rom 12:10

✧ **1:24:** Ais 40:6-8 ✧ **2:1:** Ep 4:22; Iak 1:21

tongato'o, mo ngakalakalavoi mo ngavivikala la vaikalamengi temanu uasi, mo ngaisuisu, xe saisa'i masumasua ulaa no anangenge uasi. ² Aloxo ta keakea ipaa alavua la imasaxa lexe iixu susu noxi'a ta neni'a, la sou ngingi kalumo ngasoliu mo ngamasaxau susu ane lailaixe manina. Susu lailaixe ne ane vaikala noxou Lataua lexe ngingi ngano'u la u'oxongengi ngaleme mo ngano'u mauli ane kaluxu uasi. ³ ✧ La sou ngingi ngatovo nga'oxonu aloxo ne la ngamaisou alauna noxou Tila.

Lavo'o sou Mauli Xe ta Mitema Ane Lataua Musosovosi'a

⁴ Ta mitema mipianu lavo'o sou mauli ne, ia ngingi ngane'e noxou xo lavo'o sou mauli ne Lataua musosovosou mo no iou la Anu lailaixe manina. ⁵ ✧ Mo ngingi kalumo aloxo lavo'o sou mauli e Lataua Uleenu utulusou taasou no anu, aloxo ne la ngingi ngaxali ta aili'i noxou Lataua manina. Xo no anu xaixai noxou Iesu Kalisito la ngingi ngelosou maulingenge mulai noxou Lataua loxo mii ma'ia ane lailaixe anu mumasaxau manina. ⁶ ✧ Xo vaikala muai no nano no 'a Lavuku Tavuna teinu muvikala aloxo 'o, “Ngamaisou, eni Lataua amuxaxu lavo'o sou tani tava'u uai ne Sioni. Lavo'o sou tani tava'u ne eni esosovosou xo Anu lailaixe misevile. Lexe Anu ane umuxaxu tanu noxou la anu umomomo sou umaela uasisi manina.”

✧ 2:3: Lex 34:8 ✧ 2:5: Ep 2:21-22; Pal 1:6 ✧ 2:6: Ais 28:16; Ep 2:20

7 ✧ La sou Iesu muxali loxo lavo'o lailaixe sou tani tava'u noxinge ngingi ane ngemuxaxu tangengi noxou, ia ane'i ane imaxaxu tane'i uasi aloxo kaukavu muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu. Vaikala ane ne muvikala aloxo 'o, “Ta mitema sou itulusou tani mipianu lavo'o ne, ia lavo'o ane ne muxali lavo'o sou tani tava'u maninasou.”

8 ✧ Mo, vaikala vile la muai no nano no anu Lavuku Tavuna teinu muvikala aloxo 'o, “Lavo'o ane ne ta mitema itulakisou la ilapau, mo kulu toxoxa'a utaluxa'a,”

xo ane'i ilomuxu mo imulinu vaikala noxou Lataua uasi. La sou ane'i itulaki, loxo Lataua muxavutalanu lexe ane'i i'oxo aloxo ne. 9 ✧ Ia ngingi ne Lataua musosovosinge mo mukali-palangengi ngexali ta mitema noxou manina, mo mu'oxongengi ngexali loxo ta aili'i sou ngaxaxai no nano no tani noxou tatananu tuala. Anu mu'oxonu mo musosovosinge aloxo ne sou lexe ngingi nga'aloxu mii ma'ia lailaixe ane Lataua mu'oxonu noxinge sou mulivulingenge no isivoxo ngeuatu no anu lamana lailaixe misevile noxou. 10 ✧ Tei ne ngingi ta mitema noxou Lataua uasi, ia vaimomo 'o la ngingi ta mitema noxou Lataua. Xo tei la ngingi ngalavusou alauna noxou Lataua uasi, ia vaimomo 'o ne ngingi ngelavusou. 11 ✧ Ta menexilo e eni emasaxainge misevile, ngingi aloxo ta asila e me'a no tuala vile ine'e ixolu maxuveeni uasi ne avikalangengi pekia'u aloxo 'o. Ngaxolu va'axu no anu masaxa masua sou vasimenge ane u'oto'oto no

---

✧ 2:7: Lex 118:22 ✧ 2:8: Ais 8:14 ✧ 2:9: Lap 7:6; 14:2; Ais 9:2; Apo 26:18; Ep 5:8 ✧ 2:10: Ose 2:23 ✧ 2:11: Xal 5:17, 24

anu xavutalamenge. ¹² ✧ Mo nga'oxonu 'ili'ilixo lailaixesi no ie'i ta mitema ane imuxaxu tane'i noxou Lataua uasi. Mo sou ane'i ivikala masua noxinge lexe, “Ngingi ta mitema sou 'ili'ilixo masumasua,” ia ane'i imaisou 'ili'ilixo lailaixe noxinge la i'itinu Lataua ualasu no voxo ane Anu ulivu une'e.

Ngalomuxa'a ta Tatilasinge no Tuala Mo Tatananu Tuala

¹³ ✧ La sou ngaxolu no laxa'a ta tatilasinge no tuala mo lapuloto ane ane'i mi'oxonu loxo ngingi noxou Tila Iesu Kalisito. Mo ngalomuxu tatananu tuala ane anu mutila manina, ¹⁴ mo ta kisi'a ta mitema no 'a tuala sou ane'i ilosi'a ta mitema sou susu tu'utu'umaxu xe iiti ualasi'a ta mitema ane i'oxonu 'ili'ilixo lailaixesi. ¹⁵ ✧ Xo anu masaxa noxou Lataua lexe ngingi nga'oxonu aloxo ne la vaikala vile umomomo sou ulaa uasisi manina no anaxa'a ta mitema e ivikala lailaixe uasi xe ilavu uasi. ¹⁶ Mo ngingi ngamuamua'i aloxo ta mitema e Iesu Kalisito mululusinge, ia ngingi ngaxavutala lexe Kalisito mululusinge la ngingi ngamomomo sou ngatalumeiou 'ilixo masumasua noxinge. Uasi, ia ngamuamua'i aloxo ta mitema sou xaixai noxou Lataua. ¹⁷ ✧ Xe ngataxane'i ta mitema latala mo tangengixa'a ta vingenge noxou Lataua, mo ngamama'u noxou Lataua, la ngataxanu tatananu tuala tila. ¹⁸ ✧ Ngingi ta mitema sou xaixai ane ngaxaxai no nano no tani, ngaxolu no laxa'a mo nga'ume noxi'a ta tatilasinge. Ngalomuxa'a mo ngatoxone'i ane'i ane ipaipoun-gengisi, ia ngalomuxa'a mo nga'ume noxi'a ane'i

✧ **2:12:** Mat 5:16 ✧ **2:13:** Tit 3:1 ✧ **2:15:** 1Pi 3:16 ✧ **2:17:** Rom 12:10 ✧ **2:18:** Ep 6:5

ane ipaipoungengi uasi kalumo. ¹⁹ Lexe 'ena'ei ane uno'u navunavu, ia u'oxonu susu vile uasi mo tamaxu uxolu no nano no opoonusi ia uxolu se'isisi la anu mumulinu masaxa noxou Lataua manina. Xo 'ena'ei ane anu u'oxonu aloxo ne la Lataua u'osasou. ²⁰ ✧Ia lexe 'ena'ei ane ivauxu susu noxou ia uxolu se'isisi, la sou anu uxali a loxovaa? Anu uno'u sou susu noxou lexe ngingi nga'oxonu 'ili'ilixu lailaixesi ia ngano'u navunavu vitanisi mo ngaxolu se'isisi la anu 'ilixu ane ne Lataua u'osasinge no anu. ²¹ ✧Xo aloxo Lataua mu'avalinge xo Kalisito muno'u navunavusinge mo musolisinge. No anu vote'i ane ne la Anu mulosiengexu lexe ngingi ngamulinu xua'u.

²² ✧“Kalisito u'oxonu susu vile uasi,
mo vaikala masua vile ulaa no anaxu uasi.”

²³ ✧Ta mitema mivivikalasou masumasua ia anu ukoline'i uasi mo ane'i mitetelisu xe mi-vau la Anu ulivuxa'a mo u'ume uasi. Ia Anu mu'italonu maulixusi mulai noxou Lataua e Anu utilovosou 'ili'ilixu noxi'a ta mitema la utilovosou laixesi. ²⁴ ✧Anu mutavule susu noxinge no vasi-molu teitexi no oву valautu. Anu mu'oxonu aloxo ne la sou nenge taxolu va'axu no anu susu mo tamulinu 'ili'ilixu mulapu. No anu navunavu mo vovomasou ane ne la Anu mupamaulingengi. ²⁵ ✧Xo ngingi aloxo ta sipsip e mixovulaulau la milai va'axu, ia vaimomo 'o ngingi ngelivu ngene'e noxou itema sou usaxila'a ta sipsip mo tila sou usaxila'u tangenge.

✧ **2:20:** 1Pi 3:14, 17 ✧ **2:21:** Mat 16:24; Ioa 13:15 ✧ **2:22:** Ais 53:9 ✧ **2:23:** Ais 53:7; 1Pi 3:9 ✧ **2:24:** Ais 53:5-6; Rom 6:11 ✧ **2:25:** Ese 34:5-6; Mat 9:36; Ioa 10:14; Eva 13:20-21

3

Vaikala Ulai Noxi'a ta Mulu Ilo'a ta Semase-mai'a

¹⁻² ✧ Aloxo ne la sou ngingi ta sema ane ngetaula'i ngaxolu no laxa'a ta mulumulumengi, mo sou lexe ta mulumulumengi ane'i ilomuxu vaikala noxou Lataua uasi ixiunu maulixa'a. Ane'i ixiunu maulixa'a no anu vaivaikala noxinge uasi, ia lexe imaisinge nga'umolu Lataua xe no anu 'ili'ilixo lailaixe noxingesi la sou ane'i ixiunu maulixa'a. ³ ✧ Mo no anu tokolomomengi la, ngingi ngasakisakiinu laxusinge mo ngatokolomoxu tokolomo ane mi'oxonu no anu xoulu xe tokolomo ane lailaixe musuku sou vasimengesi uasi. ⁴ Ia ngatokolomonu tangengi no nano no anu 'ili'ilixo lailaixe ane umomomo sou ukalu vitanisi uasi, loxo 'ilixo sou ngaxolu no laxa'a mo 'ilixo sou ngaxolu se'isisi no anu uleengengi xo anu 'ili'ilixo ane ne anu lailaixe manina no iou Lataua. ⁵ Xo ta sema ta tatila taatei mimulinu 'ili'ilixo ane ne, la ane'i mimulaxu tane'i xe miloopala noxou Lataua. Ane'i mi'oxonu aloxo ne, la sou tokolomoxa'a ne lailaixe manina mo ixolu no laxa'a ta mulumului'a. ⁶ ✧ Aloxo Sala milomuxu mulue Avalaamu xe i'avalou lexe tila, lexe ngingi kalumo nga'oxonu 'ili'ilixo lailaixesi mo nga'ume no anu mii vile uasi, la ngingi ngexali loxo Sala ta 'ili'ilie. ⁷ ✧ Aloxo ne la sou ngingi ta sema ta mulumului'a kalumo ngaxavutala laixe no mine ngingi ngongi'a ngaxoxolu la ngapaipoune'i xe ngataxane'i xo ane'i vasime'a pekia'u uasi. Xo

---

✧ **3:1-2:** Ep 5:22   ✧ **3:3:** 1Ti 2:9   ✧ **3:6:** Tav 18:12   ✧ **3:7:** Ep 5:25

ane'i kalumo ino'u mauli ane lailaixe noxou Lataua, ngingi nga'oxonu aloxo ne la sou mii vile umomomo sou utaluxu lakilaka noxinge uasi.

Tatavulenu Tu'utu'umaxu sou 'Ilixo Laixe

⁸ Ioxe vaikala kaluxusou aloxo 'o ngingi latala ne xavutalamengi mo opongengi uxali vilesisi mo tangengixa'a ta vinginge noxou Iesu mo nga'oxonu 'ilixo lailaixesi ulai noxi'a ta vinginge xe ngaxolu no laxa'a. ⁹ Mo lexe ta mitema i'oxo masuangengi mo ivikalasinge masumasua la mamu sou ngakolinu no anu 'ilixo masua xe vaikala masua, ia ngakilakasi'a sou Lataua ualusi'a utotomu. Xo Lataua mu'avalinge lexe ngingi nga'oxonu aloxo ne la sou anu ualusinge. ¹⁰ ✧Xo Lavuku Tavuna teinu noxou Lataua muvika aloxo 'o,

“Anu ane umasaxa lexe maulixu uxolu maxuveeni

mo umaisou aso ulai u'una,

la usaxila'u anaxu no anu vaikala masumasua

xe vaikala kalakalavoi.

¹¹ Mo anu uxiunu tumalou no anu 'ili'ilixo masumasua

ia u'oxonu 'ili'ilixo lailaixesi mo opo se'isisi noxi'a ta mitema.

Anu laixe lexe u'oxonu aloxo ne utotomu.

¹² Xo Tila umaisi'a mo usaxila'a ane'i ane i'oxo'oxonu 'ili'ilixo mulapu

mo ikilaka la anu ulomuxa'a.

Ia Anu uxiu tumaloui'a

ane'i ane i'oxo'oxonu 'ili'ilixo masumasuasi.”

¹³ Lexe ngingi nga'oxo'oxonu 'ili'ilixo lailaixesi, la sou 'ena'ei umomomo sou

---

✧ 3:10: Lex 34:12-16

u'oxonu masuangengi? ¹⁴ ✧ Xo lexe ngingi ane nga'oxo'oxonu 'ili'ilixo lailaixesi ia ngano'u tu'utu'umaxu no anu la ngaxavutala tapiena mo nga'ume uasi xo Lataua ualusinge. ¹⁵ Ia ngamulaxu Kalisito Tila no nano no tangengi mo ngaxoxolu la ngalalaxii utotomu xo ta mitema ine'e la itali'isinge lexe loopala noxinge ne laaxu a loxovaa, la ngakoline'i laixesi. ¹⁶ ✧ Ngatoxone'i mo ngakoline'i se'isisi la ngakoline'i no anu vaikala xati uasi, ngataloxolingenge mo ngataxane'i mo ngamulinu xavutala lailaixesi. Mo sou ta mitema imoxo'inge mo ivikalasinge masumasua ia imaisinge nga'oxo'oxonu 'ili'ilixo lailaixesi loxo ngingi noxou Kalisito la ane'i me'a ixiu imaela no anu vaivaikalai'a la. ¹⁷ Xo lexe masaxa noxou Lataua lexe ngingi ngano'u navunavu no anu 'ili'ilixo lailaixesi la anu laixe, ia lexe ngingi ngano'u navunavu no anu 'ili'ilixo masumasua la anu lakolisou 'ilixo masua noxinge. ¹⁸ Xo Kalisito musoli sou susu noxinge alaxu vilesisi. Anu susu vile noxou uasi, ia musoli sou susu noxinge sou ulivulinenge talai noxou Lataua. Anu muxali itema la ta mitema mivau musoli ia Lataua mutulusou no anu Uleenu. ¹⁹ No mine Anu musoli la Uleenu mulai mua'aloxu vaikala noxou Lataua mulai noxi'a ta mitema ane misoisoli la uleene'i mulai muxolu no taasou navunavu. ²⁰ ✧ Ta mitema ne tatei no anu voxo noxou Noa no mine anu mu'oxonu lasipi, la Lataua muxomaie'i lexe ixiiunu maulixa'a ia ilomu uasisi manina. Ane'i ilomu uasi la sou ta mitema muxatele tatalusi mimauli no anu lexa toxoxa'a. ²¹ La sou lexa

✧ **3:14:** Ais 8:12-13; Mat 5:10; 1Pi 2:20; 4:14   ✧ **3:16:** 1Pi 2:12

✧ **3:20:** Tav 6-7

ne anu sosovosou nga'ulo no anu la Lataua upamaulingengi vaimomo 'o. Ngingi nga'ulo ne sou ngaxexeenu nuni no vasimenge uasi ia anu loxo ngingi ngasakiinu vaikala ulai noxou Lataua lexe ngingi nga'oxonu 'ili'ilixo lailaixesi no iou. Xo no anu soli ilou tuluxu Iesu Kalisito la sou Lataua mupamaulingengi. ²² Mo vaimomo 'o Anu mulai muxolu teitexi no opo loxotolo no avolu Momu tema xe ane'i ane xavine'i mu'oki ilomuxu la ilo'a ta angelo ixolu no laaxu.

4

Xoluxolu Laixe Noxou Lataua

¹ ✧ Aloxo Kalisito muxamulinu navunavu no vasimolu la sou ngingi kalumo ngano'u xavutala laixe aloxo ne. Xo anu ane muno'u navunavu no vasimolu la anu susu vile noxou la uasi. ² La sou no mine ngingi ngamauli ngaxoxolu no voxovoxo no lia 'o la ngamulinu masaxa masua sou vasimenge uasi, ia ngamulinu masaxa noxou Latauasi. ³ ✧ Xo ngingi ngepaipalunu voxo latala mukalu la ngemulinu 'ili'ilixo masumasua ane ta mitema e imulaxu tane'i noxou Lataua uasi i'oxo'oxnu. 'Ili'ilixo masumasua ne anu aloxo 'o, 'ilixo sou vote'i, mo ngemulinu masaxa masua sou vasimenge, mo 'ilixo sou ngeiexu lexa pekia'u utotomu, mo 'ilixo sou lavilelu utotomu xe ngamulinu lapuloto noxou Lataua uasi la ngelotu noxi'a ta lataua kalakalavoi. ⁴ Ta mitema ane imulaxu tane'i noxou Lataua uasi ikuluke manina

---

✧ 4:1: Rom 6:2, 7   ✧ 4:3: Ep 2:2-3

mine ngingi ngamuline'i no anu 'ilixox masumasua noxi'a uasi, la ane'i ivikalasinge masumasua manina. ⁵ ✧ Ane'i me'a imomosou vaikala ulai noxou Lataua e Anu ulalaxii sou utilovosou 'ili'ilixox noxi'a ta mitema ane imaumauli xe ane'i ane misoisoli. ⁶ Anu a'alo laixe ne mia'aloxu kalumo mulai noxi'a ane'i ane misoisoli. No anu solixa'a ne ane ta mitema anu Lataua utulusi'a no 'a vaivaikala. Ia anu a'alo laixe ne anu mia'aloxu noxi'a aloxo ne la sou ane'i imauli no 'a ulene'i aloxo Lataua umasaxai'a sou imauli. ⁷ ✧ Xo voxox sou mimii latala no lia 'o 'ala'alai sou ukalu. La sou ngaxolu se'isixi mo ngasaxila'u xavutalamengi laixe mo ngaloo no anu lakilaka. ⁸ ✧ La sou tangengixa'a ta vivinge manina xo 'ilixox ane ne anu mutila no anu 'ili'ilixox latala mukalusi mo anu usu'asou susu latala manina. ⁹ ✧ Mo ta vivinge ine'e no taasinge la ngongixi'a ngasexelangenge ngatongato'o mo ngasaxila'a laixe, ia ngavivikalasi'a ilixi la uasi. ¹⁰ ✧ Lataua mualau-nasinge la mulosinge xaixai iouiou vilevilesi la sou ngingi ngaxaxaisou. La sou ngingi ngaxaxaisou xaixai iou ma'ia noxinge vilevilesi ne sou ngasu'uline'i ta vivinge no nano no anu tangengi manina. ¹¹ Lexe vile noxinge uno'u xaixai sou ua'aloxu vaikala noxou Latauasi la anu ua'alo, xe vile noxinge uno'u xaixai sou usu'uline'i ta mitema la anu u'oxonu aloxo ne no anu xavi ane Lataua mulosou. Aloxo ne la sou Lataua uno'u uala utila no anu mimii latala ane nenge ta'oxonu. Xo no anu xaixai noxou Iesu Kalisito la nenge ta'oxonu aloxo ne la sou Lataua uno'u uala utila mo xavi utotomu mo kaluxu uasi. Manina.

✧ 4:5: Apo 10:42 ✧ 4:7: Rom 13:11-12 ✧ 4:8: 1Pi 1:22

✧ 4:9: Eva 13:2 ✧ 4:10: Rom 12:6-8

Tatavulenu Tu'utu'umaxu sou Taxali Loxo ta Mitema Noxou Kalisito

¹² Ta menexilo e eni emasaxainge misevile, navunavu mo tu'utu'umaxu uxali sou utovongengi ia mamu sou ngakuluke no anu lexe mii vilemo a uxali ne. ¹³ ✧Ia nga'osa lexe ngingi ngano'u navunavu loxo Kalisito muno'u, la sou no voxo ane Anu ulivu une'e ilou xavi la ngingi nga'osa manina mo ngaili'eli'e. ¹⁴ ✧Lexe ngingi ngamulinu Kalisito, ia ta mitema ivikalasinge masumasua la Lataua Uleenu e xavi musuku uxolu noxinge mo ualusinge. ¹⁵ Ia mamu sou vile noxinge uno'u navunavu loxo itema uvau itema usoli, mo itema sou pakali, mo itema sou u'oxo 'ili'ilixu masumasua xe loxo itema sou usaxou ta mitema mi'ami'a. ¹⁶ Ia lexe ngingi ngano'u tu'utu'umaxu loxo ta mitema imulaxu tane'i noxou Kalisito la mamu sou ngamaela, ia ngaxolu loxo itemau Lataua xo Anu uno'u tu'utu'umaxu ane ne. ¹⁷ Ioxe, xo voxo a muxali sou Lataua utilovosou 'ili'ilixu noxi'a ta mitema. Lexe anu usokou noxinge nenge ta mitema e temulaxu tanenge noxou Kalisito, la sou loxovaa noxi'a ane'i ane imulinu vaikala noxou Lataua uasi ili'i? ¹⁸ ✧Mo sou vaikala vile muai no anu Lavuku Tavuna teinu movikala aloxo 'o,
 “Lexe anu mii pekia'u noxou Lataua sou
 usu'uline'i
 ta mitema ane'i ane milapu,
 ia anu pekia'u musuku noxou sou usu'uline'i
 ane'i ta mitema ane mixiunu tumali'a noxou
 Lataua
 la i'oxonu 'ili'ilixu masumasua.”

✧ **4:13:** Apo 5:41; Iak 1:2; 1Pi 1:6-7 ✧ **4:14:** 1Pi 2:20 ✧ **4:18:**
 Xav 11:31

19 La sou ane'i ane Lataua umasaxa lexe ino'u tu'utu'umaxu no anu 'ili'ilixo i'oxonu laixe mo i'italonu maulixa'a ulai noxou Lataua anu mukoinu mimii latala mo Anu usaxila'a laixe loxo Anu muvikala.

5

Ta Tatila sou Lalotu Ilo'a ta Maulu

¹ Ioxe vaikala ane 'o ulai noxi'a ta tatila sou lalotu ane mixolu no taingengi. Eni apeletoto loxo tatila vile no anu lalotu kalumo mo eni emaisou Kalisito muno'u navunavu manina no ieli la no anu voxo ane Anu ulivu une'e no 'a lamanaxu. ² ✧ Vaikala ane 'o aloxo 'o. Ngasaxila'a ta mitema noxou Lataua mixolu no taingengi laixe loxo itema sou usaxila'a ta sipsip mo ngamaisi'a mo ngaulaxune'i laixe. Mo ngaxaxai loxo ta mitema ivikalangengi sou nga'oxonusi uasi mo ngaxaxaisi sou lamolisi uasi, ia ngaxaxai loxo ngingi ngamasaxa mo nga'osa sou nga'oxonu manina loxo Lataua umasaxainge lexe nga'oxonu. ³ ✧ Mo ngingi nga'oxonu tilasinge noxi'a ta mitema uasi ia ngaulaxune'i loxo ta sipsip imulinu tatanane'i. ⁴ Ngingi nga'oxonu aloxo ne, xe Tila noxi'a ta mitema e usaxila'a ta sipsip ulivu une'e la ngingi ngano'u kisivalu lailaixe. Kisivalu ane ne anu umomomo sou kaluxu uasi.

⁵ ✧ Ioxe peletoto ane 'o ulai noxinge, ngingi ta maulu kalumo aloxo 'o. Ngalomuxa'a ta tatilasinge mo ngalu'engengi no laaxa'a ta tatilasinge xo,

---

✧ 5:2: Ioa 21:15-17; Apo 20:28 ✧ 5:3: 2Ko 1:24; Pil 3:17; Tit 2:7

✧ 5:5: Xav 3:34; Ep 5:21; Iak 4:6

“Lataua uxiu tumaloui'a ane'i ane italoxolixa'a
mo ixolu se'isisi uasi,
ia Anu uualusi'a ane'i ane ilu'ene'i.”

6 ✧ La sou ngataloxolingenge mo ngaxolu se'isisi
no laaxu Lataua anu xaviinu sou usaxila'inge, xe
ili'i no anu voxo ane Lataua musosovosou uxali,
la Anu uitinu ualasinge. 7 ✧ Aloxo ne la sou nga-
losou tu'utu'umaxu ma'ia muxolu no anu xavuta-
lamengi, xo Anu tanungenge. 8 ✧ Ngaxolu se'isisi
mo ngaloo laixe xo uluamengi satani uxixaoxao
mo ungiulele loxo laeoni ukakamuli itema sou
u'ou. 9 ✧ La sou ngatulu pekia'inge no anu muxa-
muxaxu tangengi mo nga'apixu la ngakusa'u, xo
ngingi ngalavusou lexe ta vivinge no xalexalee
tuatuala no lia 'o ukalusi kalumo ino'u navu-
navu iouvilesisi. 10 Ia Lataua itema sou alauna
tatila Anu mu'avalinge xo no anu xaixai noxou
Kalisito, la sou Lataua mu'avalinge ta'unalai no
anu lamana noxou ane kaluxu uasi. Aloxo ne
la sou navunavu ngingi ngano'u ne umomomo
sou uxolu maxuveeni uasi. Navunavu ane ne sou
u'oxongengi ngaxali lailaixe manina mo Lataua
ulosinge xavi sou ngatulu pekia'inge xe u'oxonu
pekia'u muxamuxaxu tangengi. 11 Xavi noxou
Lataua uxolu mo kaluxu uasi, manina.

Vaikala sou 'Osa Kaluxusou

12 ✧ No anu su'uli noxou Sailasi eni emaisou anu
loxo vivilo manina. Eni ekaukavunu vaikala pele-
peletoto ataxu se 'o ulai noxinge ne anu alauna
noxou Lataua maninasou ane eni apala'alixu
ulai noxinge la sou no anu alauna ne ngatulu

✧ 5:6: Mat 23:12; Luk 14:11; Iak 4:10 ✧ 5:7: Mat 6:25-30

✧ 5:8: 1Te 5:6 ✧ 5:9: Ep 6:11-13; Iak 4:7 ✧ 5:12: Apo 12:2,
25; 13:13; 15:22, 37-40

pekia'inge. ¹³ ☆Ta mitema sou lalotu noxou Lataua mixolu ne Vaviloni misova vaikala sou 'osa mulai noxinge mo Maluko e loxo 'alixeni musovanu aso laixe ulai noxinge kalumo. ¹⁴ Mo ngasexelaxa'a ta menexinge ngatongato'o la ngasexelaxa'a loxo ngingi ngemasaxai'a maninasou. Eni akilaka lexe opo se'isisi uxolu noxinge ngingi latala ane noxou Kalisito.

☆ **5:13:** Apo 12:2; 2Ti 4:11

Vaikala Noxou Lataua
The New Testament plus Genesis and Jonah in the Ata
language of West New Britain, Papua New Guinea
Buk Stat, Jona, na Nupela Testamen long tokples
Pele-Ata long Niugini

Copyright © 2009 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Pele-Ata

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

4bfa18b4-9930-59a7-95c7-466b1629bee3